
Optimal Methods of Training the People's Forces: A Case Study of the Units of Jerusalem

Ismail Gholizadeh Reyhan Abadi¹

Mohammad Biglari²

ABSTRACT

To deal with the threats in the form of a new structure and organization, the increase of new threats in the environment of the Islamic Republic and the need to create increasing readiness to maintain the Islamic Revolution, has become part of the operational doctrine of the IRGC in the organization and manpower and equipment to be able to prepare for the threats. Using data collection tools in a library and field, this research from an analytical, applied descriptive method while conducting theoretical studies and field observations, in the form of a questionnaire consisting of 30 closed-ended questions and an open-ended question for obtaining a statistical sample community. Later, the questionnaire of this study was distributed among 50 experts and experts related to the subject in the form of a full -fledged sample community. The results of the research led to the optimization of education in the four components section; (1) of the General Professional Martial Professional Skills, (2) Specialized Martial Arts Skills, (3) Currency and Unique exercises, and (4) spiritual and physical fitness.

Keywords: Optimization, Training, Popular Units, Mission.

---

1. Corresponding Author, Graduate of Master Degree, Imam Hussein Comprehensive University, Tehran, Iran Sg1358sg@chmail.ir

2. Assistant Professor, Imam Hussein University, Tehran, Iran M.biglari32@gmail.com

شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی مطالعه موردی (واحدهای بیت‌المقدس)

اسماعیل قلی زاده ریحان آبادی^۱

محمد بیگلری^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۱۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۳/۲۹

چکیده

برای مقابله با تهدیدات پیش رو در قالب ساختار و سازمان جدید، افزایش تهدیدات نوین در محیط پیرامونی جمهوری اسلامی و ضرورت ایجاد آمادگی روزافزون برای حفظ انقلاب اسلامی، باعث شده تا بخشی از دکرترین عملیاتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بخش سازمان و نیروی انسانی و تجهیزات تغییر پیدا کند تا بتواند آمادگی لازم برای مقابله با تهدیدات را در خود ایجاد نماید. این پژوهش از روش توصیفی-تحلیلی و به صورت کاربردی و با استفاده از ابزار گردآوری داده‌ها به صورت کتابخانه‌ای و میدانی، ضمن انجام مطالعات نظری و مشاهدات میدانی، در قالب پرسش‌نامه مشتمل بر ۳۰ سؤال بسته و یک سؤال باز به منظور اخذ نظر جامعه نمونه آماری تنظیم و طراحی شده است. در ادامه، پرسشنامه این پژوهش بین ۵۰ نفر از افراد خبره و صاحب نظر مرتبط با موضوع در قالب جامعه نمونه آماری که به صورت تمام شمار انتخاب شده‌اند توزیع شد.

نتیجه پژوهش به بهینه‌سازی آموزش در بخش مؤلفه‌های چهارگانه ۱- مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی ۲- مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی ۳- تمرینهای رسته‌ای و یگانی و ۴- اعتقادی و معنوی و آمادگی جسمانی انجامید.

کلیدواژه‌ها: بهینه‌سازی؛ آموزش؛ واحدهای مردمی؛ مأموریت.

۱. نویسنده مسئول: فارغ التحصیل کارشناسی ارشد، دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تهران، ایران

Sg1358sg@chmail.ir

M.biglari32@gmail.com

۲. استادیار، دانشگاه جامع امام حسین(ع)، تهران، ایران

مقدمه

و ما استطعتم من قوه و من رباط الخیل ترهبون به عدو الله و عدوكم و آخرین من دونهم لا تعلمونهم الله يعلمهم و ما تنفقوا من شی فی سبیل الله یوف الیکم و انتم لا تظلمون.

هر حکومتی برای بقا و ثبات خود نیازمند نیروهای مسلح، بازدارنده است. نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران نیز از این امر مستثنی نیست، بلکه با توجه به ماهیت دینی و ضد استکباری آن، نیازمند حفاظت و حراست مضاعف است و با توجه به آیه ۶۰ سوره انفال (وَأَعِدُّو لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ...) و برابر آموزه‌های دینی، نظام اسلامی باید تا آنچه در توان دارد نیرو و تجهیزات لازم را آماده کند.

و بدین منظور حضرت امام(ره) فرمان تشکیل بسیج مستضعفین را در پنجم آذرماه ۱۳۵۹ صادر نمودند و بسیج تحت امر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قرار گرفت و مأموریت اصلی آن جذب، آموزش، سازمان‌دهی و به‌کارگیری نیروهای مردمی برای دفاع از انقلاب اسلامی و حفظ ارزش‌های دینی و همچنین حضور در جبهه‌ها برای دفاع از میهن اسلامی ایران بود. خدمات و نقش ارزنده بسیج و اعضای مخلص آن در صحنه‌های مختلف به‌ویژه در دوران هشت سال دفاع مقدس بر همگان روشن است و همواره به‌عنوان بازوی قدرتمند سپاه در اجرای مأموریت‌های محوله بوده و هست.

بر اساس رهنمودهای حضرت امام خمینی(ره) و رهبر معظم انقلاب که قوای مسلح و نیروهای مردمی کشور باید در سطح آمادگی کامل باشند تا چشم طمع دشمنان و جهان از کشور ایران برداشته شود و به‌منظور مقابله با تهدیدات و بحران‌های احتمالی، مقام معظم رهبری، فرمانده کل قوا، بر طرح توسعه یک‌به‌سه یگان‌های رزم در سپاه تأکید کردند و متعاقب آن نیز سپاه برای نیل به این هدف، سازمان‌دهی و تشکیل گردان‌های حضرت امام حسین علیه‌السلام را ابلاغ نمود که این گردان‌ها با ماهیت مستقل و مأموریت دفاع از مرزهای کشور فعالیت می‌کنند. از طرف دیگر مقابله با تهدیدات سخت نظامی دشمن، از جمله ابعاد رسالت سپاه برای پاسداری از انقلاب اسلامی است که برای مقابله با تهدیدات پیش رو در قالب ساختار و سازمان جدید، افزایش تهدیدات نوین در محیط پیرامونی جمهوری اسلامی و ضرورت ایجاد آمادگی روزافزون برای حفظ انقلاب اسلامی، باعث شده تا بخشی از دکترین عملیاتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در بخش سازمان و نیروی انسانی و تجهیزات تغییر پیدا کند.

مأموریت تعریف‌شده برای واحدهای مردمی عبارت است از شناسایی، جذب، آموزش و سازمان‌دهی نیروهای بسیجی واجد شرایط و ایجاد آمادگی‌های لازم در آن‌ها متناسب با مأموریت‌ها و در نهایت به‌کارگیری این نیروها در صحنه‌های دفاع از ارزش‌ها و سرمایه‌های ملی و معنوی کشور و نیز

حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی و مقابله با تجاوز و دست‌اندازی‌های دشمنان خارجی و صیانت از تمامیت ارضی میهن اسلامی است.

واحدهای رزمی مردمی به‌منظور تکمیل سازمان خود، از بین بسیجیان فعال دارای شرایط، یعنی داشتن دوره تکمیلی، سربازی و یا جبهه رفته، اقدام به جذب می‌کنند و پس از سازمان‌دهی در این واحدها برای ایجاد آمادگی رزمی و حفظ آن اقدام به آموزش‌های عمومی و تخصصی نظامی، بر اساس فراخوانی‌های جهادی و گروهی می‌کنند، با توجه به اینکه این آموزش‌ها به وسیله مربیان مجرب و مسئولان این واحدها اجرا می‌گردد، با وجود زحمات و هزینه‌های که در خصوص آموزش نیروهای مردمی انجام می‌گیرد، در برخی از مأموریت‌های استان و در بازرسی‌هایی که از این واحدها انجام می‌گیرد مشاهده می‌شود که نیروهای مردمی به‌خوبی نیازهای واحدها را برآورده نمی‌کنند و در بعضی مأموریت‌ها کار به‌خوبی انجام نمی‌گیرد. به همین دلیل، پرداختن به این مسئله که برنامه‌های آموزشی واحدهای مردمی متناسب با نبردهای آینده و پاسخگوی نیازهای دفاعی کشور می‌باشد، در ذهن متصور می‌شود، و دیگر این که چرا نیروهای مردمی نسبت به یادگیری برنامه‌های آموزشی جدید ندادند؟ آیا فقدان و یا کمبود متون آموزشی در فراگیری داوطلبان دخیل است؟ مسئله اصلی این پایان‌نامه را در برمی‌گیرد.

دغدغه این پژوهش ارائه شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس است؛ چراکه عدم آشنایی با آسیب‌های آموزشی واحدهای رزمی مردمی و ضعف‌هایی که در این خصوص وجود دارد باعث شده که بعضاً آموزش‌ها اثربخش نبوده و این امر موجب کاهش توان رزم و ضعف کارآمدی این واحدها برای انجام مأموریت شده است. داشتن سازمانی کامل و آماده به رزم از نیروهای مردمی آموزش دیده، ولایتمدار و متعهد، در واحدهای رزمی، اهمیت بالایی دارد تا این واحدها قادر به انجام دفاع پیرامونی و جنگ شهری در صیانت از نظام جمهوری اسلامی باشند. این پژوهش با هدف تبیین راهکارها و شیوه‌های بهینه آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی، رزمی تخصصی، تمرین‌های رسته‌ای اعتقادی و معنوی و آمادگی جسمانی نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس در پی پاسخ و یافتن راهکارها و شیوه‌های بهینه آموزش نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس است.

مبانی نظری

در ادامه به تعریف بعضی از واژگان پرداخته می‌شود.

اثربخشی:

در ادبیات مدیریت، اثربخشی را انجام کارهای درست و کارایی را انجام درست کارها تعریف کرده‌اند. مفهوم اثربخشی در درون مفهوم کارایی جا دارد؛ البته اثربخشی را لزوماً در چارچوب برنامه خاصی که تحت ارزشیابی است، باید تعریف کرد. منظور اثربخشی در واقع بررسی میزان مؤثر بودن اقدامات انجام شده برای دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده است. به عبارت دیگر و ساده‌تر در یک مطالعه اثربخشی، میزان تحقق اهداف اندازه‌گیری می‌شود، اما به نظر می‌رسد برای تعریف مفهوم اثربخشی می‌بایست گامی فراتر نهاد به این معنی که اثربخشی هنگامی در یک دوره آموزش حاصل خواهد شد که موارد زیر محقق شود:

- ۱- نیازهای آموزشی به‌روشنی تشخیص داده شود؛
- ۲- ثانیاً برنامه مناسبی برای برطرف ساختن نیازها طراحی شود؛
- ۳- برنامه طراحی شده به‌درستی اجرا گردد؛
- ۴- ارزیابی مناسبی از فرایند آموزش و در نهایت دستیابی به اهداف انجام شود.

ارتقا:

بالا رفتن، بر بالا رفتن، به بالا بردن، بر رفتن، بلند بر آمدن، ارتقا دادن: بر آوردن، به پایگاه بالا رساندن (معین، ۱۳۶۴:۱۹۳).

ارتقا: تبدیل یک سیستم به وضعیت جدیدتر و معمولاً قدرتمندتر (دانشنامه آزاد فارسی).
آموزش:

عبارت است از تمام فعالیت‌هایی که به‌منظور ایجاد یادگیری از جانب معلم طرح‌ریزی می‌شود و بین معلم و یک یا چند یادگیرنده به‌صورت کنش متقابل جریان می‌یابد (سیف، ۱۳۷۰:۱۴).
اهمیت و نقش آموزش:

-آموزش، کارکنان را یاری می‌دهد تا با روش‌های جدید انجام کار، وسایل و ابزار مدرن که هرچند گاه یک‌بار در سازمان عرضه می‌شود آشنایی لازم پیدا کنند؛
-آموزش، موجب تفاهم بیشتر بین کارکنان و استقرار ارتباطات صحیح می‌گردد؛
-آموزش، انعطاف‌پذیری افراد را نسبت به اعمال روش‌های تازه افزایش می‌دهد؛
-آموزش، موجب آشنایی و توجیه کارکنان نسبت به اهداف و روش‌های سازمانی می‌گردد. با آموزش، کارمندان قادر می‌شوند با مهارت بیشتر وظایف خویش را به‌نحو مؤثرتری انجام دهند. در چنین حالتی کارمندان از نتایج کار خویش رضایت بیشتری حاصل کرده و در خود احساس غرور و

آرامش و اهمیت می‌کنند (ناصر میرسپاسی، ۱۳۶۵: ۲۹۱).

مزایای آموزش:

یکی از وظایف اصلی و حیاتی در هر سازمان، آموزش کارکنان است؛ زیرا داشتن کارکنان ورزیده یکی از مهم‌ترین عوامل در میزان کارایی و کارآمدی سازمان است. فهرست زیر از جمله مزایای آموزش کارکنان است:

۱- یکی از وظایف هر دوره آموزشی ایجاد طرح تفکر صحیح نسبت به کادر و سازمان است و انتظار می‌رود بعد از پایان دوره بینش و نگرش مورد نظر کارکنان به وجود آمده باشد که رفتار آن‌ها را در جهت مطلوب و همکاری مؤثر با سازمان تغییر دهد و ذهن آن‌ها طوری شکل گیرد که از اهداف سازمانی پشتیبانی کنند.

۲- آموزش کارکنان به حل مشکلات عملیاتی کمک می‌کند. شکایت و نارضایتی در محیط کار غالباً ناشی از مدیریت ضعیف و بی‌اثر است و معمولاً با آموزش دادن مسئولان در زمینه‌هایی مانند روابط کارگری، روابط انسانی و رهبری می‌توان اینگونه مشکلات را حل کرد (ناصر میرسپاسی، ۱۳۸۷: ۲۶۷).

فواید آموزش برای سازمان:

- به سودآوری منجر می‌شود، نگرش‌های مثبت‌تری در مورد سودآوری پدید می‌آورد؛
- دانش و مهارت‌های شغلی را در تمام رده‌های سازمان بهبود می‌بخشد؛
- روحیه کارکنان را بهبود می‌بخشد؛
- به درک بهتر افراد برای شناسایی اهداف سازمان کمک می‌دهد؛
- رفتارهای ناپسند را از بین می‌برد؛
- به کاهش ضایعات و هزینه‌ها کمک می‌کند؛
- به درک و اجرای سیاست‌های سازمانی کمک می‌کند؛
- دستیابی به تصمیم‌گیری اثربخش‌تر را موجب می‌شود؛
- به افزایش بهره‌وری کیفیت کار کمک می‌کند.

اهداف آموزش:

اهداف سازمانی را که می‌توان برای آموزش و بهسازی کارکنان قائل شد عبارتند از:

- الف) بهبود در نحوه انجام وظیفه و کم و کیف کار؛
- ب) امکان جایگزین کردن متخصص‌ها در شرایط اضطراری؛

ج) ایجاد ثبات بیشتر در سازمان؛

د) چند مهارت‌ه کردن مدیران و کارکنان سازمان (ناصر میر سپاسی، ۱۳۸۷: ۲۶۷).

آموزش‌های بسیجیان:

الف - شرایط ورود به دوره:

- ارائه مدرک عضویت فعال بسیج؛

- داشتن مدرک دوره عمومی ۱ و ۲؛

- داشتن حداقل ۱۶ سال تمام؛

- داشتن شرایط روحی و جسمی مناسب جهت شرکت در دوره.

ب - طول دوره و شکل نظام:

۱) دوره تکمیلی ۱:

یک دوره متوالی ۳۰ روزه با عنوان «دوره تکمیلی ۱» است که از سوی واحدهای مردمی در هر شهرستان برگزار می‌شود و معمولاً سالانه تعداد فراگیر شرکت‌کننده در دوره به وسیله مسئولین ابلاغ می‌شود. بخشی از این فراگیران در این دوره به‌عنوان داوطلب و بخشی دیگر در واحدهای رزمی مردمی جذب می‌شوند.

- تطبیق آموزش بسیجیان در هر مرحله منوط به طی مرحله قبلی است و در صورتی که آموزش‌های مرحله قبل را طی نکرده باشند تطبیق انجام‌شده به‌عنوان آموزش مرحله قبل پذیرفته می‌شود.

- مدت دوره آموزش عمومی و هم‌تراز آن بین ۷ تا ۲۰ روز به‌صورت تئوری و عملی است.

- مدت دوره آموزش تکمیلی مرحله اول ۳۰ روز به‌صورت تئوری و عملی می‌باشد.

۲) دوره تکمیلی ۲:

یک دوره متوالی ۱۵ روزه با عنوان «دوره تکمیلی ۲» می‌باشد که به‌صورت شبانه‌روزی بوده و به وسیله مراکز آموزشی استانی برگزار می‌شود.

۳) آموزش تخصصی:

این آموزش، بر اساس طرح آموزشی نیروی واحدهای مردمی برای توسعه سازمان نیرو با بهره‌برداری از عناصر مردمی پیش‌بینی شده است و مدت اجرای آن حدود یک ماه بوده که این امر گویای عدم امکان اجرای آموزش‌های طولانی است.

بنابراین اجرای آموزش‌های مشابه از یک‌سو به دلیل محدود بودن امکانات استان و از سوی دیگر

به دلیل عدم امکان آزادسازی نیروهای مردمی از مشاغلی که بدان اشتغال دارند، امکان‌پذیر نخواهد بود و نیروهای مردمی باید متناسب با شرایط خاص خود و نیازمندی‌های ضروری سازمانی، دوره‌های کوتاه‌مدت متناسب با نوع به‌کارگیری هر گروه و درجه را طی کنند.

ابعاد آموزش حفظ انسجام واحدهای مردمی:

در این بخش که مهم‌ترین بخش پژوهش است به چهار مؤلفه اصلی آموزش واحدهای مردمی در فراخوان‌ها اشاره می‌شود و تمام راهکارهای موجود در صورت وجود داشتن در این بخش شناسایی می‌شوند که عبارتند از:

الف - توانایی و مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی:

مهارت در رزم انفرادی (تجهیزات انفرادی و طرز بستن آن، ایست و بازرسی، استتار، اختفا و پوشش، جهت‌یابی و قطب‌نما، شناسایی عوارض، تخمین مسافت، رزم شبانه، دیده‌وری و پیام‌رسان، سنگرشناسی، آرایشات، حرکات در رزم و پیشروی‌ها، علائم دست و بازو)؛
مهارت و توانایی در تیراندازی با سلاح انفرادی (اصول و روش‌های ارتقاء با اجرای میداین تیر و توانایی تیراندازی روزانه و شبانه با سلاح سازمانی و کسب حداکثر مهارت مورد انتظار) و ...

ب - توانایی و مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی (خاص هر خدمه):

مهارت در استفاده از سلاح‌های: کلاشینکف، قناسه، تیربار گرینوف، دوشیکا، آرپی‌جی ۷، موشک‌انداز اس‌پی‌جی ۹، خمپاره ۶۰ م.م، خمپاره ۸۱ م.م، و ...

ج - توانایی مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تاکتیکی (تمرین‌های رسته‌ای) نیروهای مردمی:

- مهارت در اجرای عملیات‌های کمین و ضدکمین؛
- مهارت در عملیات شبانه (تاخت)؛
- مهارت در اجرای گشتی (شناسایی و رزمی)؛
- مهارت در اجرای مقابله با ناآرامی اجتماعی؛
- مهارت در اجرای تاکتیک‌های حرکات در رزم؛
- مهارت در اجرای مقابله با هلی‌بُرُن دشمن؛
- مهارت در اجرای دفاع ثابت منطقه‌ای؛
- مهارت در اجرای عملیات متحرک؛
- مهارت در اجرای عملیات دفاع از کوی و برزن؛
- مهارت در اجرای تمرین‌های تاکتیکی صحرائی مشترک.

- د - برنامه‌های اعتقادی معنوی و آمادگی جسمانی:
اجرای محتوای پنج‌گانه (احکام، قرآن، حدیث، سیره شهدا، و بیانات حضرت آقا) در قالب حلقه‌های صالحین؛
برقراری رابطه دوستانه و صمیمانه مسئولان با نیروهای مردمی (توانایی بصیرت‌افزایی و رهبری قلبی بر بسیجیان)؛
- ولایت‌مداری، داشتن روحیه جهادی و تبعیت‌پذیری؛
  - تقویت و تعالی انگیزشی و معنوی انقلابی (ارتقای دائمی روحیه معنوی، شور و حال عارفانه و ایمان و تقوا و صبر)؛
  - تقویت و تعالی توسعه عمل انقلابی و ایجاد ظرفیت عمل در سخت‌ترین شرایط برابر فرهنگ علوی؛
  - مهارت در اجرای آموزش‌های دفاع شخصی؛
  - اجرای برنامه‌های کوهپیمایی و راهپیمایی با تجهیزات و بدون تجهیزات؛
  - مقابله با اغتشاشات (با ماهیت آرام‌سازی) مختص نیروهای مردمی؛
  - تقویت و تعالی روحیه تعاون در تزکیه تعلیم و بر تقوا و نشر و ترویج زبانی و عملی اسلام ناب محمدی (ص).
- هدف دوره: ارتقای سطح آمادگی رزم جهادی نیروهای مردمی برای شرایط امنیتی (با ماهیت آرام‌سازی)؛
- طول مدت دوره به صورت متناوب یک هفته است.
  - مدت زمان کلی دوره ۶۰ ساعت به صورت (۲۰) ساعت نظری و (۴۰) ساعت عملی می‌باشد.
  - چ - آشنایی با عملیات روانی خودی و دشمن در فتنه:
    - ۱- عوامل مؤثر بر حفظ و تقویت روحیه نیروهای خودی قبل، حین و بعد از اجرای مأموریت؛
    - ۲- روش‌های حفظ و چگونگی بالا بردن روحیه نیروهای خودی در مأموریت‌های محوله.
  - ح - آشنایی با سلاح و تجهیزات مقابله با اغتشاشات و ملاحظات آرایش‌های موتور (تئوری):
    - ۱- آشنایی با وسایل انفرادی و تجهیزات مقابله با اغتشاشگران؛
    - ۲- نحوه استفاده از وسایل و تجهیزات: سپر، باتوم، لباس ضدضربه، کلاه محافظ، شوکر، اسپری، اشک‌آور، دستبند و ...
  - ع - تاکتیک‌های مقابله با اغتشاشات

۱- آشنایی با انواع آرایش‌های کنترل جمعیت، علائم دست و بازو، نحوه صدور دستورات، آهنگ حرکت، فاصله بین نیروها، جایگاه فرمانده، سازمان آرایشات کنترل جمعیت، علائم عناصر برای شکل آرایشات (در سطح تیم، دسته و گروهان)؛

۲- آشنایی با اقدامات تاکتیکی فتنه‌گران به منظور ایجاد اغتشاش (اقدامات ملتهب‌کننده صحنه)؛

۳- اقدامات تاکتیکی به منظور ممانعت از حضور اغتشاشگران.

غ - رزم تونفا و دفاع شخصی:

۱- کلیات رزم تونفا: مقدمه، تاریخچه، نقاط آسیب‌پذیر، نحوه به دست گرفتن تونفا، حالات و وضعیت ایستادن با تونفا و تقسیم‌بندی تکنیک‌ها؛

۲- تکنیک‌های آفندی تونفا: ضربات مستقیم با تونفا، ضربات دورانی و ضربات عمودی؛

۳- تکنیک‌های دفاعی تونفا: تکنیک‌های دفاعی سر، تکنیک‌های دفاعی تنه و پایین تنه، و دفاع در برابر ضربات با سلاح سرد.

۴- گرفتن‌ها و حمل متهم با تونفا: تکنیک‌های گرفتن‌ها و حمل متهم.

نیروهای رزمی مردمی:

نیروهای رزمی مردمی کوچک‌ترین واحد تاکتیکی مستقل و متکی به سپاه‌های کشوری (استانی) است که دارای ساختار و سازمان مستقل با آرایش سرزمینی متناسب برای دفاع موزاییکی در قلمرو سرزمینی (مساحت) کشور ایران بوده و در شرایط بحران قابلیت هرگونه آرایشی علیه دشمن را دارد. به عبارت دیگر نیروهای رزمی مردمی واحدهایی هستند در تابعیت استانی که مأموریت اصلی آن‌ها دفاعی است و در حال حاضر اجرای آموزش‌های تکمیلی نیروها را نیز به عهده دارند. این واحدها عناصر بسیجی مورد نیاز برای سازمان‌دهی و تکمیل واحدها و توسعه ۱ به ۳ توان رزمی را با استفاده از بستر آموزش‌های بسیجیان (دوره‌های تکمیلی) و یا با برقراری ارتباط مستقیم با بسیجیان سربازی‌رفته انتخاب نموده و با اجرای آموزش‌های تخصصی، آن‌ها را سازمان‌دهی و به کارگیری می‌نمایند.

به دنبال تهدیدات نوین محیط پیرامونی جمهوری اسلامی ایران که تغییر بخشی از دگرگونی‌های عملیاتی انقلاب اسلامی را به همراه داشته، ضرورت ایجاد آمادگی روزافزون نیروهای مسلح را بیش از پیش ایجاب می‌نماید؛ بنابراین بر اساس بخشی از اصول دوازده‌گانه دگرگونی‌های نبرد ناهم‌تراز مبنی بر حرفه‌ای کردن واحدها و نیز پایان‌ناپذیری بنیه رزمی و ایجاد قابلیت نبرد مستمر طولانی، نیروهای مردمی بایستی خود را در شرایط درگیری در گستره جغرافیای ایران و در نقاط متعدد به نحوی آماده نمایند که هیچ فضای خالی برای تحرک دشمن باقی نماند و از آنجاکه بسیج نقش اصلی و کلیدی را در اجرای

مأموریت‌های محوله ایفا می‌کند، به همین منظور در بعد تقویت بنیه دفاعی مبتنی بر انسان‌محوری از طریق به کارگیری نیروی عظیم بسیجی مردمی و با بهره‌گیری از تجربیات دفاع مقدس، سپاه پاسداران اقدام به تدوین طرح تشکیل واحدهای مردمی نمود تا بتواند سطح توان و آمادگی دفاعی در رزم زمینی را با اتصال و ارتباط نزدیک یگان‌های رزم به منبع عظیم و پایان‌ناپذیر نیروهای مردمی ارتقا دهد.

اهداف و مأموریت‌های واحدهای رزمی:

الف) اهداف:

- ۱- ارتقای سطح توان و آمادگی دفاعی در رزم زمینی، با اتصال و ارتباط نزدیک یگان‌های رزم به منبع عظیم و پایان‌ناپذیر نیروهای مردمی؛
- ۲- آزادسازی نواحی مقاومت بسیج از اجرای آموزش نیروهای مردمی (دوره‌های تکمیلی) در جهت تمرکز آنها بر وظیفه اصلی مقابله با تهدید نرم و کمک به توسعه و تعمیق انقلاب اسلامی در داخل.

ب) مأموریت‌ها:

- ۱- ایجاد ظرفیت مناسب برای پاسخ‌گویی سریع و قاطع به تهاجم نظامی دشمن با کیفیت و کمیت مطلوب؛
- ۲- آموزش نظامی نیروها با استفاده از ظرفیت تخصصی این واحدها؛
- ۳- به کارگیری بسیجیان در امر دفاع در مقابل تهاجم خارجی و مقابله با شرایط امنیتی شدید یا مسلحانه سازمان‌یافته؛
- ۴- اجرای آموزش نظامی تکمیلی نیروهای مردمی (دوره‌های تکمیلی)؛
- ۵- کمک به مأموریت‌های امنیتی استانی (بنا به دستور).

مأموریت:

مأموریت عبارت است از بیان مختصر، روشن، ساده و صریح وظایفی که یگان باید انجام دهد و فرمانده در گام سوم ترتیب توالی اعمال فرماندهی و ستاد آن را بیان می‌کند که شامل وظایف تصریحی و استنتاجی است (علاماتی، ۱۴:۱۳۹۵).

مأموریت اولین عنصر مورد توجه فرمانده در طرح‌ریزی عملیات است. درک صحیح و منطقی مأموریت، اساس و شاکله طرح‌ریزی عملیاتی و تاکتیکی را تشکیل می‌دهد (علاماتی، ۱۴:۱۳۹۵).

د) مقدمات واحدهای رزمی:

- ۱- این یگان با استعداد کامل قادر به مانور در انواع زمین‌ها و شرایط مختلف آب‌وهوایی بوده و

می‌تواند از انواع تحرک‌ها نیز برخوردار شود؛

۲- اجرا و استفاده از آتش‌های جنگ‌افزارهای سازمانی و مأمور اعم از خمپاره‌اندازها، راکت‌اندازها و ...؛

۳- این یگان با پشتیبانی رده بالادست می‌تواند زمین را تصرف و یا نگهداری نماید.

شرایط بسیجیان برای به‌کارگیری در واحدهای رزمی:

- دارا بودن حداقل ۱۶ سال؛

- تبصره: با توجه به لزوم ارزش‌گذاری به برادران جبهه‌رفته و نیز ارتقای کیفیت و معنویت واحدها محدودیت سنی صرفاً برای بسیجیان جبهه‌رفته حذف گردیده و این عزیزان در صورت تمایل، فراخوانی شده و بر اساس میزان آمادگی و توانایی آنان سازمان‌دهی شوند.

- داشتن عضویت فعال بسیج؛

- برخوردار بودن از سلامت و توانایی جسمانی و روانی متناسب با انجام مأموریت‌های محوله؛

- اعلام آمادگی و داوطلب بودن فرد برای خدمت در این واحدها و انجام مأموریت‌های محوله؛

- گذراندن دوره آموزش تکمیلی بسیج و یا معادل آن.

روش پژوهش

در این پژوهش ضمن توصیف متغیرهای پژوهش، به جمع‌آوری اطلاعات از جامعه آماری و ترکیب آن‌ها و در نهایت ارائه تحلیل در قالب نمودارها پرداخته شده است که به روش توصیفی، تحلیلی (پیمایشی) است.

نوع پژوهش، کاربردی است. ابزار پژوهش نیز مبتنی بر گردآوری داده‌ها، اطلاعات، تکمیل و تنظیم مبانی نظری، از جمله مطالعه کتب، مجلات، مقالات و پایان‌نامه‌ها و با بررسی اسناد و مدارک مربوط و تهیه پرسش‌نامه با کمک افراد خبره جامعه نمونه آماری و با بهره‌گیری از مشاهدات میدانی محقق صورت گرفته است.

یافته‌های توصیفی در قالب پرسش‌نامه طراحی شد و در اختیار جامعه نمونه قرار گرفت و در نهایت پاسخ‌های به‌دست آمده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

در بخش میدانی و برای گردآوری اطلاعات لازم، از روش پیمایشی و توزیع پرسش‌نامه میان ۵۰ نفر (جامعه مورد پژوهش) استفاده شد.

تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش:

برای دستیابی به پاسخ سؤال پژوهش مبنی تبیین راهکارها و شیوه‌های بهینه آموزش نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس، ابتدا بر اساس داده‌های جمع‌آوری شده از جامعه نمونه آماری در قالب پرسش‌نامه و با استفاده از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی، به توصیف و تجزیه و تحلیل راهکارهای ۳۰ گانه در قالب چهار مؤلفه؛ ۱- مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی ۲- مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی ۳- تمرین‌های رسته‌ای و یگانی ۴- اعتقادی و معنوی و آمادگی جسمانی مؤثر در ارتقای آموزش نیروهای مردمی در قالب جداول و نمودارهای توزیع درصد فراوانی برای اطمینان از معنی‌داری پاسخ جامعه نمونه آماری به شرحی که در ادامه برای راهکار یک به صورت نمونه می‌آید، پرداخته شد. سپس جداول توزیع درصد فراوانی و محاسبه تمام راهکارها در قالب جداول در یک نگاه به ترتیب اولویت میانگین هر یک از آن‌ها ارائه گردید و متعاقب آن نسبت به استانداردسازی راهکارها و تعیین میانگین کل و عدد شاخص و همچنین نرمال‌سازی راهکارها در قالب مؤلفه‌های ۱- مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی ۲- مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی ۳- تمرین‌های رسته‌ای و یگانی ۴- اعتقادی و معنوی و آمادگی جسمانی پرداخته شد.

- تبیین راهکارهای بهینه آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی نیروهای مردمی واحدهای

بیت‌المقدس کدام است؟

جدول ۱. گویه‌های مربوط به مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی

ردیف	مؤلفه‌های مربوط به مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی	وزن	تأثیر	استاندارد	معیاری
۱	آیا شیوه‌های بهینه آموزش جهت‌یابی و قطب‌نما برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۷۴.۳	۷۵۱.	۰.۶ ۹۷۰	۰۰.۰

شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی مطالعه موردی (واحدهای بیت‌المقدس)

ردیف	مؤلفه‌های مربوط به مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی	میانگین	انحراف معیار	تی استیونز	معماری
۲	آیا شیوه‌های بهینه آموزش اصول پدافند غیرعامل برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۲۲.۴	۵۰.۷	۰.۱۷ ۰.۲۶	۰۰.۰
۳	آیا شیوه‌های بهینه آموزش جنگ نوین برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۱۶.۴	۵۱.۰	۰.۱۶ ۰.۹۹	۰۰.۰
۴	آیا شیوه‌های بهینه آموزش دشمن‌شناسی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۲۰.۴	۴۹.۵	۰.۱۷ ۱.۴۶	۰۰.۰
۵	آیا شیوه‌های بهینه آموزش خود امدادی و دگر امدادی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۲۲.۴	۵۴.۵	۰.۱۵ ۸۱۵	۰۰.۰
۶	آیا شیوه‌های بهینه آموزش عملیات روانی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۸۲.۳	۸۰.۰	۰.۷ ۲۴۶	۰۰.۰

ردیف	مؤلفه‌های مربوط به مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی	میانگین	انحراف معیار	تاریخ استیوودنت	معداری
۷	آیا شیوه‌های بهینه آموزش انجام نت سلاح و تجهیزات برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۷۸.۳	۹۱۰.	۰۶ ۰۶۱	۰۰.۰
۸	آیا شیوه‌های بهینه آموزش توانمندسازی متریبان و مربیان نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۲۰.۴	۷۲۸.	۰۱۱ ۶۴۹	۰۰.۰

میانگین مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی ۰۴.۴ است که با توجه به دامنه تغییر ۲ و حداقل ۳ و حداکثر ۵ این میانگین از میانگین متوسط ۳ بالاتر است و نشان‌دهنده نقش ارتقای آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی با نمره ۸۰/۸ از ۱۰۰ است.

جدول ۲. تعیین اولویت اثرگذاری مؤلفه‌های مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی

میانگین رتبه	مؤلفه‌های مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی
۱۹/۵	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش خود امدادی و دگر امدادی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۱۷/۵	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش اصول پدافند غیرعامل برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۱۴/۵	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش دشمن‌شناسی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۰۲/۵	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش جنگ نوین برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۹۸/۴	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش توانمندسازی متریبان و مربیان نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس

شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی مطالعه موردی (واحدهای بیت المقدس)

میانگین رتبه	مؤلفه‌های مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی
	می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۶۲/۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش عملیات روانی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۵۲/۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش انجام نت سلاح و تجهیزات برای نیروهای مردمی واحدهای بیت المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳۶/۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش جهت‌یابی و قطب‌نما برای نیروهای مردمی واحدهای بیت المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟

به ترتیب تعیین اولویت‌بندی راهکارهای ارتقای آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی، مهم‌ترین راهکارها ۱- ارتقای در آموزش خودامدادی و دگرامدادی ۲- ارتقای در آموزش اصول پدافند غیرعامل ۳- ارتقای در آموزش دشمن‌شناسی ۴- ارتقای در آموزش جنگ نوین ۵- ارتقای در آموزش توانمندسازی پایوران و مربیان آموزش یگانی ۶- ارتقای در آموزش عملیات روانی ۷- ارتقای در آموزش انجام نت سلاح و تجهیزات و ۸- ارتقای در آموزش جهت‌یابی و قطب‌نما بوده‌اند.

- راهکارهای بهینه آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی نیروهای مردمی واحدهای بیت المقدس کدام است؟

جدول ۳. گویه‌های مربوط آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی

ردیف	مؤلفه‌های مربوط آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی	پرتاب	انحراف معیار	نی استیون	معماری
۹	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی قناسه برای نیروهای مردمی واحدهای بیت المقدس می‌تواند تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳۰.۷۶	۰.۸۹۴	۶.۰۱۴	۰۰.۰
۱۰	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح آرپی‌جی ۷ برای نیروهای مردمی واحدهای بیت المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳۰.۷۸	۰.۸۴۰	۶.۰۶۵	۰۰.۰
۱۱	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح اس‌پی‌جی ۹ برای نیروهای مردمی واحدهای بیت المقدس	۳۰.۶۲	۰.۹۰۱	۴.۸۶۶	۰۰.۰

ردیف	مؤلفه‌های مربوط آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی	میانگین	انحراف معیار	تی استیونانت	ممناداری
	می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟				
۱۲	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح دوشیکا برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۶۴	. ۸۷۵	۵. ۱۷۲	۰۰ .۰
۱۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح خمپاره‌انداز ۶۰ برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۶۲	. ۸۵۵	۵. ۱۳۰	۰۰ .۰
۱۴	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح اشتایر برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۶۲	. ۹۰۱	۴. ۸۶۶	۰۰ .۰
۱۵	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش اصول و مهارت تیراندازی عملی و نگهداری و تنظیم سلاح و تجهیزات نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۷۴	. ۸۹۹	۵. ۸۱۹	۰۰ .۰

جدول ۴. تعیین اولویت آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی

شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی مطالعه موردی (واحدهای بیت‌المقدس)

میانگین رتبه	مؤلفه‌های آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی
۳۴.۴	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح آرپی‌جی ۷ برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۲۸.۴	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی قناسه برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۱۷.۴	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش اصول و مهارت تیراندازی عملی و نگهداری و نظیف سلاح و تجهیزات نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۸۵.۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح دوشیکا برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۷۹.۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح اس‌پی‌جی ۹ برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۷۹.۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح اشتایر برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۷۸.۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح خمپاره ۶۰ برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟

به ترتیب اولویت بندی راهکارهای آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی ۱- ارتقای در آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح آرپی‌جی ۷؛ ۲- آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی قناسه؛ ۳- آموزش اصول و مهارت تیراندازی عملی و نگهداری و نظیف سلاح و تجهیزات؛ ۴- مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح دوشیکا؛ ۵- آموزش مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح اس‌پی‌جی ۹؛ ۶- مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح اشتایر و ۷- مهارت به‌کارگیری و تیراندازی با سلاح خمپاره ۶۰ بوده‌اند.

- تبیین راهکارهای بهینه آموزش تمرین‌های رسته‌ای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس کدام است؟

جدول ۵. گویه‌های مربوط به آموزش تمرین‌های رسته‌ایی

ردیف	مؤلفه‌های مربوط به آموزش تمرین‌های رسته‌ایی	میانگین	انحراف معیار	تی استیونونت	ممناری
۱۶	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش عملیات‌های کمین و ضدکمین برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۷۲	. ۸۵۸	۵. ۹۳۳	۰۰ .۰
۱۷	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش عملیات شبانه برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۷۰	. ۸۳۹	۵. ۸۹۹	۰۰ .۰
۱۸	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش اجرای گشتی (شناسایی ورزمی) برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۶۶	. ۸۲۳	۵. ۶۶۸	۰۰ .۰
۱۹	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش تاکتیک‌های حرکات در رزم برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۷۰	. ۸۶۳	۵. ۷۳۵	۰۰ .۰
۲۰	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش تاخت به دشمن برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۸۸	. ۷۱۸	۸. ۶۶۳	۰۰ .۰
۲۱	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مقابله با ناآرامی اجتماعی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۴. ۱۰	. ۶۴۷	۱۲. ۰۲۵	۰۰ .۰
۲۲	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش دفاع ثابت منطقه‌ای برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۸۴	. ۸۱۷	۷. ۲۶۹	۰۰ .۰
۲۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش عملیات دفاع از کوی و برزن برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۴. ۲۴	. ۴۷۶	۱۸. ۴۰۶	۰۰ .۰

میانگین مربوط به آموزش تمرین‌های رسته‌ایی ۳.۸۶ است، که با توجه به دامنه تغییر ۲ و حداقل ۳

شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی مطالعه موردی (واحدهای بیت‌المقدس)

و حداکثر ۵ این میانگین از میانگین متوسط ۳ بالاتر است و نشان‌دهنده نقش راهکارهای ارتقای آموزش تمرین‌های رسته‌ایی می‌باشد و نمره ۲.۷۷ از ۱۰۰ را به خود اختصاص داده است.

جدول ۶. تعیین اولویت اثرگذاری مؤلفه‌های آموزش تمرین‌های رسته‌ایی

میانگین رتبه	مؤلفه‌های آموزش تمرین‌های رسته‌ایی
۶.۰۴	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش عملیات دفاع از کوی و برزن برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۵.۴۸	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش مقابله با ناآرامی اجتماعی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۴.۶۰	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش تاخت به دشمن برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۴.۴۴	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش دفاع ثابت منطقه‌ای برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳.۹۶	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش عملیات‌های کمین و ضدکمین برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳.۸۸	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش عملیات شبانه برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳.۸۸	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش تاکتیک‌های حرکات در رزم برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳.۷۲	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش اجرای گشتی (شناسایی و رزمی) برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟

به ترتیب اولویت‌بندی راهکارهای ارتقای آموزش تمرین‌های رسته‌ایی مهم‌ترین راهکارها عبارتند از: ۱- آموزش عملیات دفاع از کوی و برزن؛ ۲- آموزش مقابله با ناآرامی اجتماعی؛ ۳- آموزش تاخت به دشمن؛ ۴- آموزش دفاع ثابت منطقه‌ای؛ ۵- آموزش عملیات‌های کمین و ضدکمین؛ ۶- آموزش عملیات شبانه؛ ۷- آموزش تاکتیک‌های حرکات در رزم و ۸- آموزش اجرای گشتی (شناسایی و رزمی).

- تبیین راهکارهای بهینه آموزش اعتقادی و معنوی و آمادگی جسمانی نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس کدام است؟

جدول ۷. گویه‌های مربوط به آموزش اعتقادی معنوی و آمادگی جسمانی

ردیف	مؤلفه‌های مربوط به آموزش اعتقادی معنوی و آمادگی جسمانی	میانگین	انحراف معیار	تی استیونز	معماری
۲۴	آیا با اعزام نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس به سفرها و اردوهای زیارتی و راهیان نور می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۴. ۱۲	۰. ۵۹۴	۱۳. ۳۳۶	۰۰.۰
۲۵	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش ترکیب و تلفیق هنرمندانه کلاس‌های اعتقادی با برنامه‌های مفرح و جذاب ورزشی و تفریحی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۸۴	۰. ۷۹۲	۷. ۵۰۲	۰۰.۰
۲۶	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش برقراری رابطه دوستانه و صمیمانه مسئولان نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس (توانایی بصیرت افزایی و رهبری قلبی بر بسیجیان) می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۴. ۲۲	۰. ۶۴۸	۱۳. ۳۱۱	۰۰.۰
۲۷	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش روحیه جهادی و تبعیت پذیری نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۷۸	۰. ۸۸۷	۶. ۲۱۶	۰۰.۰
۲۸	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش در تکلیف‌گرایی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۷۰	۰. ۸۱۴	۶. ۰۷۸	۰۰.۰
۲۹	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش در اجرای برنامه‌های کوهپیمایی و راهپیمایی با تجهیزات و بدون تجهیزات برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۳. ۷۶	۰. ۸۲۲	۶. ۵۳۷	۰۰.۰
۳۰	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش در اجرای آموزش‌های دفاع شخصی، برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟	۴. ۲۰	۰. ۵۳۵	۱۵. ۸۷۵	۰۰.۰

میانگین مربوط به آموزش اعتقادی معنوی و آمادگی جسمانی ۳.۹۵ است که با توجه به دامنه تغییر ۲ و حداقل ۳ و حداکثر ۵ این میانگین از میانگین متوسط ۳ بالاتر است و نشان‌دهنده نقش راهکارهای ارتقای آموزش اعتقادی معنوی و آمادگی جسمانی بسیجیان گردان‌های امام حسین علیه‌السلام تیپ ۱۳

شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی مطالعه موردی (واحدهای بیت‌المقدس)

مردم پایه برای اجرای مأموریت‌های سپاه نینوای می‌باشد و نمره ۷۹ از ۱۰۰ را به خود اختصاص داده است.

جدول ۸. تعیین اولویت اثرگذاری مؤلفه‌های آموزش اعتقادی معنوی و آمادگی جسمانی

میانگین رتبه	مؤلفه‌های آموزش اعتقادی معنوی و آمادگی جسمانی
۴.۹۵	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش برقراری رابطه دوستانه و صمیمانه مسئولین نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس (توانایی بصیرت‌افزایی و رهبری قلبی بر بسیجیان) می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۴.۹۱	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش اجرای آموزش‌های دفاع شخصی، برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۴.۶۱	آیا با اعزام نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس به سفرها و اردوهای زیارتی و راهیان نور می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳.۶۳	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش ترکیب و تلفیق هنرمندان کلاس‌های اعتقادی با برنامه‌های مفرح و جذاب ورزشی و تفریحی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳.۴۱	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش روحیه جهادی و تبعیت‌پذیری نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳.۳۵	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش در اجرای برنامه‌های کوهپیمایی و راهپیمایی با تجهیزات و بدون تجهیزات برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟
۳.۱۴	آیا شیوه‌های بهینه در آموزش در تکلیف‌گرایی برای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس می‌تواند به‌عنوان یک راهکار تأثیر داشته باشد؟ و به چه میزان؟

نتیجه‌گیری

- تبیین راهکارهای بهینه آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی عمومی نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس به شرح زیر است
- ۱- در سطح شهرها، بخش‌ها و روستاها آموزش خودامدادی و دگرامدادی جزء آموزش عرضی پایگاه‌های بسیج محسوب شود؛
  - ۲- در این آموزش‌ها نجات جان و جان هم‌رزم بیشتر مدنظر باشد که عبارت از یادگیری اقدامات اولیه در خون‌ریزی، شکستگی، تراما (کوفتگی) و احیای قلبی و ریوی است؛
  - ۳- تجهیزات خودامدادی و دگرامدادی در اختیار همه نیروها قرار بگیرد مثل تجهیزات کیف

امداد؛

- ۴- کلاس‌های آموزشی به صورت عملی در پایگاه و مساجد برگزار شود؛
- ۵- مداومت و استمرار در برنامه‌های آموزشی وجود داشته باشد؛
- ۶- استفاده از مربیان مجرب و توانمند مراکز بهداشت مد نظر باشد؛
- ۷- فرماندهان واحدها بعد از هر آموزش نسبت به بازخوردگیری و نتیجه آموزش مربیان، نظارت لازم را داشته باشند.

راهکارهای بهینه آموزش مهارت‌های حرفه‌ای رزمی تخصصی نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس به شرح زیر است:

- ۱- از موشک‌های ضد زره و ضد نفر برای نیروها در تمرین‌های رزمی استفاده شود؛
  - ۲- از فشنگ رسام با استفاده از لوله جوفی در میداین تیر استفاده شود؛
  - ۳- در میداین تیر از دوربین برای هر نیروی مردمی که سلاح مخصوص خود را داشته استفاده شود تا بعداً بتواند به درستی از آن استفاده کند؛
  - ۴- میداین تیر به صورت مستمر و مرتب برگزار گردد و سعی شود کاربران این نوع سلاح نیروهای باشند که ماندگاری زیادی در واحدها دارند.
- تیین راهکارهای بهینه آموزش تمرین‌های رسته‌ای نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس به شرح زیر است:

- ۱- از مربیان مجرب مقابله با اغتشاشات ناجا استفاده شود؛
  - ۲- بخشی از فراخوان‌های این واحدها به آموزش ضد اغتشاش اختصاص داشته باشد؛
  - ۳- از وسایل و تجهیزات مخصوص مقابله با ناآرامی در تمرین‌های عملی استفاده شود.
  - ۴- تمرین‌های عملی به صورت شبیه‌سازی شده انجام گیرد.
- تیین راهکارهای بهینه آموزش اعتقادی و معنوی و آمادگی جسمانی نیروهای مردمی واحدهای بیت‌المقدس به شرح زیر است:

- ۱- نسبت به آشنایی کامل با ولایت مطلقه فقیه و امورات ولی فقیه در جامعه اسلامی برای نیروهای مردمی تلاش شود؛
- ۲- در مورد سبک زندگی و رفتار مقام معظم رهبری در بین بسیجیان روشنگری شود؛
- ۳- عدم وابستگی به دنیا (دنیازدگی) در بین جوانان و به خصوص بسیجیان این واحدها ترویج شود؛
- ۴- الگو قرار دادن رفتار و سبک شهدا و مطالعه در مورد زندگی آن‌ها در مورد اینکه چگونه از

شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی مطالعه موردی (واحدهای بیت‌المقدس)

لذا ید دنیوی گذشته و به مقام والای شهادت رسیده‌اند مورد توجه قرار گیرد؛

۵- بالا بردن فرهنگ عاشورایی و شهادت مورد توجه قرار گیرد؛

۶- از بین بردن غرور و تکبر مسئولان واحدها و خود را با نیروهای تحت زیرمجموعه یکی دانستن

و انجام وظایف بر اساس تکلیف باشد نه از سر اجبار و قانون و همدل شدن با نیروهای مردمی در غم‌ها

و شادی‌ها در

کنار آنان بودن و توجه به نیازها و درخواست‌ها و انتقادهای سازنده‌ایی که دارند.

کتابنامه

منابع فارسی

- اسلامی‌فر، علی‌رضا، و دیگران (۱۳۹۱)، بررسی تعامل سران طوایف با نیروهای انتظامی - امنیتی و تأثیر آن در امنیت در سیستان و بلوچستان، همایش ملی شهرهای مرزی و امنیت؛ چالش‌ها و رهیافت‌ها، دانشگاه سیستان و بلوچستان
- اسلامی، علی‌رضا (۱۳۸۹)، نظریه امنیت امام خمینی (ره) با رویکرد امنیت ملی، تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی، دانشکده امنیت ملی.
- اصطخری، ابواسحاق ابراهیم (۱۳۷۳)، ممالک و مسالک، ترجمه عبدالله تستری به کوشش ایرج افشار، تهران: بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار.
- افتخاری، اصغر (۱۳۹۰) بررسی ابعاد و مظاهر تهدیدات، تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی.
- بشارتی، محمدرضا، مهدی حشمتی جدید (۱۴۰۰)، روش پژوهش با رویکرد پایان‌نامه نویسی، تهران: دانشگاه جامع امام حسین علیه‌السلام.
- بوزان، باری (۱۳۷۸) مردم، دولت‌ها و هراس، ترجمه مجتبی عطار زاده، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- توسلی، غلامعباس (۱۳۶۹) نظریه‌های جامعه‌شناسی، تهران: انتشارات سمت.
- خمر، غلامعلی، فاطمه مشایخی، سلمان احمدی (۱۳۹۱)، بررسی امنیت و تأثیرات آن در شهرهای مرزی (مطالعه موردی شهر زابل)، همایش ملی شهرهای مرزی و امنیت؛ چالش‌ها و رهیافت‌ها، دانشگاه سیستان و بلوچستان
- دهخدا، علی‌اکبر (۱۳۷۷)، فرهنگ لغت دهخدا، جلد ۱۳ تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- رودانی، امین، رضا رئیسی و جعفر ناظر حضرت (۱۳۹۰)، اجرای طرح ارتقا امنیت اجتماعی در بوته نظرسنجی از افکار عمومی مطالعه موردی منطقه ۱۶، تهران: فصلنامه مطالعات امنیت اجتماعی شماره ۲۷.
- سالنامه آماری (۱۳۹۸)، مرکز آمار ایران، تهران.
- سهرابی، حیدر (۱۳۹۷)، مؤلفه‌های امنیت پایدار از منظر قرآن، تهران: پژوهش‌نامه نظم و امنیت انتظامی سال ۱۱ شماره ۴۱
- شیخی راد، سیدناصر و دیگران (۱۳۹۷)، تبیین راه‌کارهای دستیابی به امنیت پایدار با تأکید بر مؤلفه‌های فرهنگی در استان سیستان و بلوچستان، تهران: پژوهش‌نامه نظم و امنیت انتظامی سال ۱۱ شماره ۴۲
- قیصری، نورالله (۱۳۹۳)، مکاتب امنیتی نقدهای موجود و ضرورت طرح نگرشی نوین، تهران: فصلنامه آفاق امنیت سال هفتم شماره ۲۲.
- کاظمی، علی‌اصغر (۱۳۹۳)، کارکردگرایی، قم: پژوهشکده باقرالعلوم وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی کشور.

شیوه‌های بهینه‌سازی آموزش نیروهای مردمی مطالعه موردی (واحدهای بیت‌المقدس)

- کوزر، لوئیس، برنارد روزنبرگ (۱۳۷۸) نظریه‌های بنیادی جامعه‌شناسی، ترجمه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران: نشر نی.
- ماندل، رابرت (۱۳۷۷)، چهره متغیر امنیت ملی، تهران: ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی
- مدیر شانه‌چی، محسن و معصومه دهمرده و منصوره سادات فاطمی (۱۳۹۴)، نقش و جایگاه نخبگان و سران طوایف قوم بلوچ در واقع‌گرایی و هم‌پیوندی ملی، کنگره انجمن ژئوپلیتیک ایران همدلی اقوام ایرانی انسجام و اقتدار ملی.
- معین، محمد (۱۳۷۸)، فرهنگ لغت معین، چاپ سیزدهم، جلد اول، تهران: انتشارات امیرکبیر.
- نائینی، علی‌محمد (۱۳۹۱)، اصول و مبانی جنگ نرم، تهران: نشر ساقی.
- ورسلی، پیتر (۱۳۷۸)، نظم اجتماعی در نظریه‌های جامعه‌شناسی، ترجمه سعید معین فر، تهران: انتشارات تبیان.

منابع خارجی و وبگاه‌های اینترنتی:

- www.sb.pnu.ir
- www.geopolitical.blogspot.com